

Gísli Súrsson's last fight

Words not glossed will be found on Alaric's Magic Sheet ([Old Icelandic](#) or [Modern Icelandic](#)). As a rule, nouns and adjectives appear in the glossary in the nominative singular form; verbs appear in the infinitive. This is a hard passage, so you might want to have a translation handy to help you navigate the original. The verse is a skaldic verse, with the complex word-order which that implies. To read it, you'll need to avail yourself of the extra help in the glossary, and keep a close eye on inflections.

Maðr er nefndr Sveinn, er fyrstr rézk í
móti Gísla. Gísli hæggr til hans ok klýfr
hann í herðar niðr ok fleygir honum ofan
fyrir hamarinn. Nú þykkjask þeir eigi
vita, hvar staðar næmi manndráp þessa
manns. Gísli mælti þá til Eyjólfis: "Þat
munda ek vilja, at þau þrjú hundruð
silfrs, er þú hefir tekit til höfuðs mér,
skaltu hafa dýrast keypt, ok þat munda
ek vilja, at þú gæfir til þess önnur þrjú
hundruð silfrs, at vit hefðim aldri
fundizk, ok muntu taka svívirðing fyrir
mannskaða."

Nú leita þeir sér ráðs ok vilja eigi fyrir
líf sitt frá hverfa. Sækja þeir nú at
honum tveggja vegna, ok fylgja þeir
Eyjólfí fremstir, er annarr heitir Þórir, en
annarr Þórðr, frændr Eyjólfis; þeir váru
inir mestu garpar. Ok er atsóknin þá
bæði hörð ok ákøf, ok fá þeir nú komit á
hann sárum nokkurum með

maðr m. 'person'; *er* the hardest word in Old Icelandic, with three different meanings: 'who/which; when; is'; *nefna* weak verb 'name'; Sveinn m. personal name; *fyrstr* 'first'; *réttask* 'attack'; *í móti* 'against'; Gísli m. personal name; *hæggr* strong verb 'strike'; *til* 'to, towards' (+ genitive); *klýfja* weak verb 'split'; *herðar* f. pl. 'shoulders'; *niðr* 'down'; *fleygja* weak verb 'throw'; *ofan* 'down, from above'; *fyrir* 'in front of'; *hamarr* m. 'crag' (lit. 'hammer'); *þykkjask* weak verb 'seem to oneself, consider oneself'; *eigi* 'not'; *vita* irregular verb 'know'; *hvar staðar næmi manndráp* 'where the slaughter would come to an end' [*hvar* 'where'; *staðr* m. 'place'; *nema* strong verb 'get'; *manndráp* n. 'slaughter']; *mæla* weak verb 'speak'; *þá* 'then'; *þat munda ek vilja* 'I would like it' [*munda* weak verb 'aim'; *vilja* weak verb 'want, desire']; *þrjú* n. accusative of *þrír* 'three'; *hundruð* n. 'hundred';

silfr n. 'silver'; *hafa* weak verb 'have'; *taka* strong verb 'take'; *til* here 'for'; *höfuð* n. 'head'; *mér* here dative acting as a genitive 'my'; *skaltu* = *skalt þú* (*skalt* 2nd person present singular from *skulu* 'shall, must'); *dýrast* 'at great expense' [*dýrr* 'expensive']; *kaupa* strong verb 'earn, buy'; *gefa* strong verb 'give'; *önnur* n. accusative plural from *annarr* '(an)other';

aldri 'never'; *fundask* weak verb 'meet one another'; *muntu* = *munt þú* (*munt* 2nd person present singular of irregular verb *munu* 'will'); *svívirðing* f. 'dishonour, disgrace'; *fyrir* 'for'; *mannskaði* m. 'loss of life';

leita weak verb 'seek' + genitive; *ráð* n. 'plan, advice'; *eigi* 'not'; *fyrir* 'for (the sake of)'; *líf* n. 'life'; *sitt* n. accusative singular of *sín* 'one's own'; *frá* 'away'; *hverfa* strong verb 'turn, flee'; *sækja* weak verb 'attack'; *tveggja vegna* 'on two sides'; *fylgja* weak verb 'follow' + dative;

fremstur 'first'; *er annarr ... en annarr* 'of whom one ... and the other...'; *frændr* m. nominative plural 'relatives, kinsmen';

mestr 'greatest' (superlative of *mikill*); *garpr* m. 'hero'; *atsókn* f. 'attack'; *þá* 'then'; *bæði* 'both'; *harðr* 'hard'; *ákafr* 'energetic'; *fá ... komit á* 'manage to deliver, get delivered, manage to land' [*fá* strong verb 'get'; *koma* strong verb 'come, arrive']; *sár* f. 'wound'; *nokkr* 'some';

Maður er nefndur Sveinn er fyrstur réðst
í móti Gísla. Gísli heggur til hans og
klýfur hann í herðar niður og fleygir
honum ofan fyrir hamarinn. Nú þykjast
þeir eigi vita hvað staðar næmi
manndráp þessa manns. Gísli mælti þá
til Eyjólfis: "Það mundi ég vilja að þau
þrjú hundruð silfrs er þú hefur tekið til
höfuðs mér, skaltu hafa dýrast keypt og
það mundi ég vilja að þú gæfir til þess
önnur þrjú hundruð silfrs að við
hefðum aldrei fundist og muntu taka
svívirðing fyrir mannskaða."

Nú leita þeir sér ráðs og vilja eigi fyrir
líf sitt frá hverfa. Sækja þeir nú að
honum tveggja vegna og fylgja þeir
Eyjólfí fremstir er annar heitir Þórir en
annar Þórður, frændur Eyjólfis; þeir voru
hinir mestu garpar. Og er aðsóknin þá
bæði hörð og ákøf og fá þeir nú komið á
hann sárum nokkrum með spjótalögum

spjótalögum, en hann versk með mikilli hreysti ok drengskap. Ok fá þeir svá þungt af honum af grjóti ok stórum höggum, svá at engi var ósárr, sá er at honum sótti, því at Gísli var eigi missfengr í höggum.

Nú sækja þeir Eyjólfur at fast ok frændr hans; þeir sáu, at þar lá við sæmð þeira ok virðing. Leggja þeir þá til hans með spjótum, svá at út falla iðrin, en hann sveipar at sér iðrunum ok skyrtunni ok bindr at fyrir neðan með reipinu. Þá mælti Gísli, at þeir skyldi bíða lítt þat, — “munuð þér nú hafa þau málalok, sem þér vilduð.” Hann kvað þá vísu:

Fals hallar skal Fulla
fagrleit, sús mik teitir,
rekkilát at rökkum,
regns, sínum vin fregna.
Vel hygg ek, þótt eggjar

spjótag n. ‘spear-thrust’; *verjask* weak verb ‘defend oneself’; *mikill* ‘great’; *hreysti* f. ‘prowess’; *drengskapr* m. ‘manliness’; *fá ... svá ... þungt* ‘have such a hard time’ [*þung* ‘heavy’]; *grjót* n. ‘stones, rocks’; *stórr* ‘big’; *högg* n. ‘blow’; *ósárr* ‘unwounded, without wounds’; *sótti* past 3rd singular from *sækja*; *því at* ‘because’; *missfengr* ‘inaccurate, of bad aim’;

þeir Eyjólfur ... ok frændr hans ‘they—Eyjólfur and his kinsmen—’ [*frændi* irregular m. noun ‘male relative’]; *at fast* ‘hard’; *sjá* strong verb ‘see’; *þar* ‘there’; *leggja við* ‘be at stake’ [*leggja* strong verb ‘lie’]; *við* ‘at, by, beside, against’; *sæmð* f. ‘honour’; *virðing* f. ‘honour’; *leggja til* ‘lay into, attack’;

spjót n. ‘spear’; *út* ‘out’; *falla* strong verb ‘fall’; *iðr* n. ‘intestines’; *sveipa* weak verb ‘sweep up’ + dative; *sér* dative of *sik* ‘oneself’;

skyrta f. ‘shirt’; *binda* strong verb ‘bind, tie’; *fyrir neðan* ‘underneath’;

reip n. ‘rope’;

bíða strong verb ‘delay, wait’; *lítt* ‘a little’; *munuð* 2nd person present plural from *munu* ‘will’; *þér* Old Icelandic nominative plural ‘you’; *málalok* n. ‘conclusion, ending’;

vísa f. ‘verse’;

Here’s the verse in prose word-order to help you see what goes with what: ‘fagrleit Fulla fals hallar regns, sús teitir mik, skal fregna rekkilát at rökkum vin sínum. Ek hygg vel þótt ítrslegnar eggjar bíti mik; þá sverðs herðu gaf faðir minn sveini sínum’.

kennings:

- hall of the spear-head = hand
- rain of the hand = gold
- Fulla of gold = goddess/woman

falr ‘spear-head’; *höll* f. ‘hall’; *skal* 3rd person singular present from irregular verb *skulu* ‘must’; Fulla personal name, a goddess; *fagrleitr* ‘beautiful-looking’; *sús* = *sú er* ‘she who’; *teita* weak verb ‘gladden’;

rekkilát ‘bravely’; *rakkr* ‘upright, upstanding, brave’;

regn n. ‘rain’; *sinn* ‘her own’; *vinr* m. ‘friend’; *fregna* strong verb ‘find out about, hear news of’; *vel hygg ek* ‘I think well of myself’ [*vel* ‘well’]; *hyggja* weak verb ‘think’; *þótt* ‘although’; *egg* f. ‘edge’;

en hann verst með mikilli hreysti og drengskap. Og fá þeir svo þungt af honum af grjóti og stórum höggum svo að enginn var ósár, sá er að honum sótti, því að Gísli var eigi missfengur í höggum.

Nú sækja þeir Eyjólfur að fast og frændur hans; þeir sáu að þar lá við sæmð þeirra og virðing. Leggja þeir þá til hans með spjótum svo að út falla iðrin en hann sveipar að sér iðrunum og skyrtunni og bindur að fyrir neðan með reipinu. Þá mælti Gísli að þeir skyldu bíða lítt það, “munuð þér nú hafa þau málalok sem þér vilduð.” Hann kvað þá vísu:

Fals hallar skal Fulla
fagrleit, sús mik teitir,
rekkilát at rökkum,
regns, sínum vin fregna;
vel hygg ek, þótt eggjar

ítrslagnar mik bítí;
þá gaf sínum sveini
sverðs minn faðir herðu.

ítrslagninn 'excellently wrought'; *bíta* strong verb 'bite';
þá 'then'; *gefa* strong verb 'give'; *sveinn* m. 'lad, son';
sverð n. 'sword'; *faðir* m. 'father'; *herða* f. 'hardening'.

ítrslagnar mik bítí;
þá gaf sínum sveini
sverðs minn faðir herðu.

Sjá er in síðasta vísa Gísla.

síðastr 'final'.

Sjá er hin síðasta vísa Gísla.

Alphabeticised glossary

ákafr 'energetic'
aldri 'never'
at fast 'hard'
atsókn f. 'attack'
bæði 'both'
bíða strong verb 'delay, wait'
binda strong verb 'bind, tie'
bíta strong verb 'bite'
drengskapr m. 'manliness'
dyrast 'at great expense'
dýrr 'expensive'
egg f. 'edge'
eigi 'not'
eigi 'not'
er the hardest word in Old Icelandic, with three different meanings: 'who/which; when; is'
fá strong verb 'get'
faðir m. 'father'
fagrleitr 'beautiful-looking'
falla strong verb 'fall'
falr 'spear-head'
fleygja weak verb 'throw'
frá 'away'
frændi irregular m. noun 'male relative'
frændr m. nominative plural 'relatives, kinsmen'
fregna strong verb 'find out about, hear news of'
fremstur 'first'
Fulla personal name, a goddess
fundask weak verb 'meet one another'
fylgja weak verb 'follow' + dative
fyrir 'for (the sake of)'
fyrir 'for'
fyrir 'in front of'
fyrir neðan 'underneath'
fyrstr 'first'
garpr m. 'hero'
gefa strong verb 'give'

gefa strong verb 'give'
Gísli m. personal name
grjót n. 'stones, rocks'
hafa weak verb 'have'
hamarr m. 'crag' (lit. 'hammer')
harðr 'hard'
herða f. 'hardening'
herðar f. pl. 'shoulders'
höfuð n. 'head'
högg n. 'blow'
høggva strong verb 'strike'
höll f. 'hall'
hreysti f. 'prowess'
hundruð n. 'hundred'
hvar 'where'
hverfa strong verb 'turn, flee'
hyggja weak verb 'think'
í móti 'against'
iðr n. 'intestines'
ítrslagninn 'excellently wrought'
kaupa strong verb 'earn, buy'
klýfja weak verb 'split'
koma strong verb 'come, arrive'
leita weak verb 'seek' + genitive
líf n. 'life'
liggja strong verb 'lie'
liggja til 'lay into, attack'
liggja við 'be at stake'
lítt 'a little'
maðr m. 'person'
mæla weak verb 'speak'
málalok n. 'conclusion, ending'
vísa f. 'verse'
manndráp n. 'slaughter'
mannskaði m. 'loss of life'
mestr 'greatest' (superlative of *mikill*)
mikill 'great'
missfengr 'inaccurate, of bad aim'

munda weak verb 'aim'
munt 2nd person present singular of irregular verb *munu* 'will'
muntu = *munt þú*
munuð 2nd person present plural from *munu* 'will'
nefna weak verb 'name'
nema strong verb 'get'
niðr 'down'
nokkr 'some'
ofan 'down, from above'
önnur n. accusative plural from *annarr* '(an)other'
ósárr 'unwounded, without wounds'
ráð n. 'plan, advice'
rakkr 'upright, upstanding, brave'
regn n. 'rain'
reip n. 'rope'
rekklát 'bravely'
réttask 'attack'
sár f. 'wound'
sér dative of *sik* 'oneself'
síðastr 'final'
silfr n. 'silver'
sinn 'her own'
sitt n. accusative singular of *sín* 'one's own'
sjá strong verb 'see'
skal 3rd person singular present from irregular verb *skulu* 'must'
skalt 2nd person present singular from *skulu* 'shall, must'
skaltu = *skalt þú*
skyrta f. 'shirt'
sækja weak verb 'attack'
sæmð f. 'honour'
sótti past 3rd singular from *sækja*
spjót n. 'spear'
spjótag n. 'spear-thrust'
staðr m. 'place'
stórr 'big'

sús = *sú sem* 'she who'
sveinn m. 'lad, son'
 Sveinn m. personal name
sveipa weak verb 'sweep up' + dative
sverð n. 'sword'
svívirðing f. 'dishonour, disgrace'
taka strong verb 'take'
teita weak verb 'gladden'
til 'to, towards' (+ genitive)
til here 'for'

tveggja vegna 'on two sides'
út 'out'
vel 'well'
verjask weak verb 'defend oneself'
við 'at, by, beside, against'
vilja weak verb 'want, desire'
vinr m. 'friend'
virðing f. 'honour'
vita irregular verb 'know'
þá 'then'

þá 'then'
þá 'then'
þar 'there'
þótt 'although'
þrjú n. accusative of *þrír* 'three'
þungr 'heavy'
því at 'because'
þykkjask weak verb 'seem to oneself, consider oneself'